

Улуустаабы I Ивановской аабылар

Иван Ильич-Чопчу Уйбаан төрөөбүтэ 90 сылын көрсө I улуустаабы педагогической аабылар тохсунну 20-27 күннэригэр Түбэй-Дьяархан орто оскуолатыгар тэрилиннэ. **Иванов Иван Ильич- Чопчу Уйбаан**, Үлэ уонна тыыл ветерана, СР үөрэбириитин туйгуна, «Учууталлар учууталлара», «Саха сириин методика», РФ уонна СР суруналыыстарын сойууһун чилиэнэ, Саха сириин бастың селькора, кыраайы үөрэтээччи, Гражданской килбиэн бэлиэ хаһаайына, педагогической үлэ Бочуоттаах ветерана, Түбэй-Дьяархан нэһилиэгин Бочуоттаах олохтооҕо, Үрдүк категориялаах учуутал, директор. Кини 55 сыл устата олоһун оскуолаҕа оһону үөрэтиигэ уонна иитиигэ анаабыта. Бу Ивановской аабылар күннэрин аһыллыыта тохсунну 20 күнүгэр ытыллыбыта. Бу тэрээһингэ кыттыыны ылылар Сунтаар улууһун үөрэбириитин салалтатын начальнига Иванов Альберт Ионович, Сунтаар улууһун үөрэбириитин салалтатын информационнай-методической отдел кылаабынай специалистка Попова Маргарита Иннокентьевна, Сунтаардаабы политехнической лицей директора Сосин Олег Константинович, Түбэй-Дьяархан оскуолатын директора Марков Кирилл Гаврилович, Иван Ильич кэргэнэ Иванова Мария Ивановна уонна оһолоро Игорь Иванович, Александра Ивановна күндү ыалдыгынан буоллулар. Иван Ильич туһунан иһирэх тыллар этилиннилэр, кини олоһун, айар үлэтин, дьярыктарын ахтан-санаан аастылар. Иван Ильич үйэтигэр истибит, тиспит саха омук бэргэн тылын хомуйан суруйбут кинигэлэрин быыстапкага турда, «Ахсаанна аабыах» методической таһымнаах кинигэтин хоһооннорун алын кылаас үөрэнээччилэрэ олус иһирэхтик ааһан иһитиннэрдилэр. Ону таһынан үйэтигэр муспут араас коллекциятын выставкатын көрдүбүт, «Орой мэник» хоһоонугар айыллыбыт ырыаны иһиттибит. Аныгы олох сиэринэн ыарыы мэхэйдээн, куйаар ситимин нөнүө олус иһирэхтик ааста.

Ивановской аабыларга 27 оскуолаттан уонна Сунтаардаабы оһону сайыннарар киинтэн 135 кыттааччы кытынна. Бачча элбэх үлэ кирибитэ биһиги Иван Ильичпитин убаастыыллара, сыаналыыллара көстөр диэн наһаа үөрдүбүт. Бу үлэлэри 3 секциянан экспертнай комиссиялар сыаналаатылар. Ол курдук, 1кы секцияҕа -10, 2с секцияҕа -47, 3с секцияҕа -78 кыттааччы күрэхтэстилэр. 1кы секцияҕа Иван Ильич дьэ кэргэнэ дьүүллэстэ, олус үрдүк таһымнаах үлэлэр кирибиттэрин бэлиэтээтилэр, дьэ кэргэн анал бириистэрин анаатылар. Атын секцияларга элбэх үлэ кирибитинэн хастыы да миэстэ табыста. Ордук алын кылаас учууталлара актыбынайдык кыттыбыттарын бэлиэтиэххэ наада.

секция	фио	оскуолата	үлэ аата	миэстэ
1. Пед.деятельность Иванова И.И. как пример для молодых учителей.	Алексеева М.А.	Күүкэй, алын кылаас учуутала.	Алыптаах хонуу	1
	Корнилова В.Н.	Түбэй-Дьяархан, алын кылаас учуутала.	Иванов И.И.-Чопчу Уйбаан олоһо, айар үлэтэ, дьярыга.	1
	Петрова Т.Д.	Түбэй-Дьяархан, история учуутала	Оһоһо аһаммыт олох.	2
	Титова Л.С.	Түбэй-Дьяархан, история учуутала	Кыһыл хаалтыс эрчимэ	2
	Степанова А.М.	Түбэй-Дьяархан, саха тылын уонна лит. учуутала	Иванов И.И.сырдыгы тарҕатар улуу	3

			учуутал этэ	
	Яковлева М.В. Васильева М.И.	Түбэй-Дьяархан, история учууталлара	Уостубат дьулуур	3
	Иванова З.Я.	СПТЛ, библиотекарь	И.И.Иванов Кыраайы үөрэтээччи, чинчийээччи, үйэтитээччи	Анал бириис
	Саввинова К.Е.	Күүкэй, педагог- библиотекарь	Иванов И.И. олобор, айар үлэтигэр электроннай тургутук.	Анал бириис
2. Использование этнопедагогике в семейном воспитании	Яковлева А.Е.	Илимниир, саха т.уонна лит.учуутала	Обону иитиигэ ийэ, аба оруола.	1
	Егоров Ю.А.	Кутана, омук тылын учуутала	Өбүгэ сатабыла – уол оҕо дьарыга.	1
	Ким З.В.	Элгэйи, алын кылаас учуутала	Использование этнопедагогике в семейном воспитании.	1
	Алексеева А.Т. Петрова Л.Г.	Сунтаар нач. оскуолата, алын кылаас учууталлара	Проект “Сэргэ” (воспитание с использованием этнопедагогике)	2
	Миронова Т.С.	Элгэйи, алын кылаас учуутала	Воспитание посредством Якутских настольных игр в современной якутской семье.	2
	Менякова А.Т.	Күндэйэ, алын кылаас учуутала	Буйун аймактар олохторун, бойбуой суолларын нөнүө оҕону иитии.	2
	Васильева Н.В.	Сунтаар нач. оскуолата, алын кылаас учуутала.	Норуот күүһэ өйүгэр, өйүн күүһэ тылыгар.	3
	Сивцева И.Н.	Сунтаар №1оскуолата, педагог-библ.	Ытык ийэ Петрова Мария Петровна	3
	Федорова А.Е.	Аллага, алын кылаас учуутала	Дьизэ кэргэннэ оҕо үлэ үөрүйэхтэрин инэри.	3
Конкурс эссе “Кто он – современный сельский учитель?”	Яковлева С.Ю.	Сунтаар нач. оскуолата, алын кылаас учуутала.	эссе	1
	Постникова В.А.	Элгэйи, алын кылаас учуутала	эссе	2
	Захарова Г.Н.	Сунтаар нач. оскуолата, библ. сэб.	эссе	2
	Новикова Г.В.	Сунтаар нач. оскуолата, алын кылаас учуутала.	эссе	2
	Данилова Н.Ю.	Арыылаах, алын кыл.учуутала	эссе	3
	Егорова В.Н.	Илимниир, алын кылаас учуутала	эссе	3
	Заровняева К.А.	Сунтаар №1, омук т.учуутала	эссе	3
	Захарова Е.И.	Кутана, алын кылаас учуутала	эссе	3

Кыттыбыт учууталларга, библиотекарьдарга, үөрэх тэрилтэтин үлэһиттэригэр, Сунтаар улууһун үөрэҕириитин салалтатын информационнай-методическай отдел кылаабынай специалиһыгар Попова Маргарита Иннокентьевнаҕа махталбытын биллэрэбит. Эһиэхэ үлэҕитигэр ситиһиилэри баҕара хаалабыт, сайда-үүнэ турун! Уһулуччу дьобурдаах учуутал, үтүөкэннээх киһи Иванов Иван Ильич олоҕо умнууга хаалбатыгар баҕарабыт. Норуот бэйэтин ааспыт историятыгар олук уурбут чаҕылхай дьонун ытыктыахтаах, кинилэр ааттарын көлүөнэттэн көлүөнэҕэ тириэрдэ туруохтаах. Биьиги кинилэри холобур оностон, үйэттэн үйэ саас тухары махталынан өйдүү-саныы сылдьарбыт билинни уонна кэлэр көлүөнэлэр ытык иэспит.

Түмүк

Иван Ильич үйэтин тухары сөбүлүүр идэтинэн – учууталын 55 сыл устата үлэлээбит. Ол тухары норуотун иннигэр уостубат дьулуура киһини сөхтөрөр эрэ. Кини тыа сириг чулуу учуутала, бары өтгүнэн талааннаах, муударай педагог. Ол курдук: учуутал, энтузиаст-учуутал, кыраайы үөрэтээччи, селькор, коллекционер, фольклорист, хоһоонньут – айар куттаах, аныгылыы эттэххэ, креативнай киһи.